Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2025)0075

Защита на финансовите интереси на Европейския съюз – борба с измамите – годишен доклад за 2023 г.

Резолюция на Европейския парламент от 6 май 2025 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейския съюз – борба с измамите – годишен доклад за 2023 г. (2024/2083(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид член 310, параграф 6 и член 325, параграф 5 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),

– като взе предвид доклада на Комисията от 25 юли 2024 г., озаглавен „35-ти годишен доклад относно защитата на финансовите интереси на Европейския съюз и борбата с измамите – 2023 г.“ (COM(2024)0318) (доклад относно ЗФИ за 2023 г.),

– като взе предвид годишния доклад на Европейската служба за борба с измамите (OLAF) за 2023 г.[1] и доклада за дейността на Надзорния съвет на OLAF за 2023 г.[2],

– като взе предвид Годишния доклад на Европейската прокуратура за 2023 г., публикуван на 1 март 2024 г.,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза[3] („Регламент относно обвързаността с условия“),

---

1 OLAF, Двадесет и четвърти доклад на Европейската служба за борба с измамите, 1 януари – 31 декември 2023 г., 2023 г.
2 ОВ C, C/2024/5658, 23.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5658/oj.
3 ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj.

– като взе предвид Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза[1] (Директива за лицата, подаващи сигнали за нередности) и доклада на Комисията от 3 юли 2024 г. относно нейното изпълнение и прилагане (COM(2024)0269),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 5 юли 2023 г., озаглавено „Доклад относно върховенството на закона за 2023 г. – Ситуацията в областта на върховенството на закона в Европейския съюз“ (COM(2023)0800), и резолюцията на Европейския парламент от 28 февруари 2024 г., озаглавена „Доклад относно доклада на Комисията за върховенството на закона за 2023 г.“[2],

– като взе предвид решението на Комисията от 16 декември 2024 г. да не отмени мярката, наложена съгласно член 2, параграф 2 от Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2506 на Съвета от 15 декември 2022 г. относно мерки за защита на бюджета на Съюза срещу нарушения на принципите на правовата държава в Унгария,

– като взе предвид решенията на Съда на Европейския съюз от 16 февруари 2022 г. по дела C-156/21[3] и C-157/21[4] и Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2506 на Съвета от 15 декември 2022 година относно мерки за защита на бюджета на Съюза срещу нарушения на принципите на правовата държава в Унгария, всички от които се отнасят до Регламента относно обвързаността с условия,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза[5] („Финансовия регламент“),

---

1 ОВ L 305, 26.11.2019 г., стр. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj .

2 ОВ C, C/2024/6743, 26.11.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6743/oj.

3 Решение на Съда на Европейския съюз от 16 февруари 2022 г., Унгария/Европейски парламент и Съвет на Европейския съюз, дело C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97.

4 Решение на Съда от 16 февруари 2022 г., Полша/Европейски парламент и Съвет на Европейския съюз, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98.

5 ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1624 на Европейския парламент и на Съвета [1], Регламент (ЕС) 2024/1620 на Европейския парламент и на Съвета [2] и Директива (ЕС) 2024/1640 на Европейския парламент и на Съвета [3], всички приети на 31 май 2024 г. и всички отнасящи се до предотвратяването на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително чрез създаването на Органа за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма,

– като взе предвид Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (Директивата за ЗФИ)[4],

– като взе предвид Доклада на Комисията от 16 септември 2022 г., озаглавен „Втори доклад относно прилагането на Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред“ (COM(2022)0466),

– като взе предвид доклада на Комисията от 3 юли 2024 г. относно изпълнението и прилагането на Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза (COM(2024)0269);

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за

---

1 Регламент (ЕС) 2024/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма (ОВ L, 2024/1624, 19.6.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj).

2 Регламент (ЕС) 2024/1620 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. за създаване на Орган за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 1094/2010 и (ЕС) № 1095/2010 (ОВ L, 2024/1620, 19.6.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj).

3 Директива (ЕС) 2024/1640 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за изменение и отмяна на Директива (ЕС) 2015/849 (ОВ L, 2024/1640, 19.6.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj).

4 ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj.

регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика[1] (Регламент за общоприложимите разпоредби),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 24 юли 2024 г., озаглавено „Доклад относно върховенството на закона за 2024 г. – ситуацията в областта на върховенството на закона в Европейския съюз“ (COM(2024)0800),

– като взе предвид проучването, озаглавено „Strengthening the fight against organised crime – Assessing the legislative framework“ (Укрепване на борбата срещу организираната престъпност – оценка на законодателната рамка), публикувано през декември 2022 г.[2],

– като взе предвид проучването, озаглавено „Strengthening the fight against corruption: assessing the legislative and policy framework“ (Укрепване на борбата срещу организираната престъпност: оценка на законодателната и политическата рамка“, публикувано през януари 2023 г.[3],

– като взе предвид проучването, озаглавено „Compliance assessment of measures adopted by the Member States to adapt their systems to Council Regulation (EU) 2017/1939 of 12 October 2017 implementing enhanced cooperation on the establishment of the European Public Prosecutor’s Office“ (Оценка на съответствието на мерките, приети от държавите членки за приспособяване на техните системи към Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура) (Регламент за Европейската прокуратура), и

---

1 ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj.

2 Европейска комисия, Генерална дирекция „Миграция и вътрешни работи“, Blondes, E., Disley, E., Hulme, S. и др., проучване „Strengthening the fight against organised crime – Assessing the legislative framework“ (Укрепване на борбата срещу организираната престъпност – оценка на законодателната рамка), Служба за публикации на Европейския съюз, декември 2022 г.

3 Европейска комисия, Генерална дирекция „Миграция и вътрешни работи“, от EY и RAND Europe за Европейската комисия, януари 2023 г.

неговото продължение, и двете публикувани през декември 2023 г.[1],

– като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 3 май 2023 г. относно борбата с корупцията (JOIN(2023)0012) и предложението на Комисията от 3 май 2023 г. за директива на Европейския парламент и на Съвета относно борбата с корупцията, за замяна на Рамково решение 2003/568/ПВР на Съвета и на Конвенцията за борба с корупцията, в която участват длъжностни лица на Европейските общности или длъжностни лица на държавите – членки на Европейския съюз, и за изменение на Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета (COM(2023)0234),

– като взе предвид съвместния доклад на Европол и OLAF от 6 юни 2023 г., озаглавен „Assessing the Threats to the NextGenerationEU (NGEU) Fund“ (Оценка на заплахите за фонда NextGenerationEU (NGEU)),

– като взе предвид заключителната бележка на Европейския омбудсман от 12 септември 2023 г. във връзка със стратегическата инициатива относно прозрачността и отчетността на Механизма за възстановяване и устойчивост във връзка с досие SI/6/2021/PVV, открито на 24 февруари 2022 г.,

– като взе предвид доклада на Европейската сметна палата (ЕСП), озаглавен „Дейност на Европейската сметна палата през 2023 година“, публикуван на 9 октомври 2024 г.,

– като взе предвид Преглед № 04/2023 на ЕСП от 6 юли 2023 г., озаглавен „Цифровизация на управлението на средства от ЕС“,

– като взе предвид специалното проучване „Евробарометър“ № 534, озаглавено „Citizens' attitudes towards corruption in the EU in 2023“ („Отношението на гражданите към корупцията в ЕС през 2023 г.)[2],

– като взе предвид Специален доклад № 06/2023 на Европейската сметна палата от 13 март 2023 г., озаглавен „Конфликт на интереси при разходването на средства по политиката на сближаване и селскостопанската политика на ЕС – Съществува

---

1 Европейска комисия, Генерална дирекция „Правосъдие и потребители“, от Tipik and Spark Legal and Policy Consulting за Европейската комисия, септември 2023 г.

2 Проучване, проведено по искане на Генерална дирекция „Миграция и вътрешни работи“ (ГД HOME) на Комисията и координирано от Генерална дирекция „Комуникации“ на Комисията.

рамка за неговото предотвратяване, но са налице пропуски в мерките за прозрачност и разкриване“,

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/785 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 г. за създаване на програма на Съюза за борба с измамите и за изменение на Регламент (ЕС) № 250/2014[1],

– като взе предвид своята резолюция от 18 януари 2024 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейския съюз – борба с измамите – годишен доклад за 2022 г.[2],

– като взе предвид член 55 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0049/2025),

А. като има предвид, че в съответствие със задължението, предвидено в член 325, параграф 5 от ДФЕС, всяка година Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад, изготвен в сътрудничество с държавите членки относно мерките, предприети за прилагането на този член (известен като доклад относно ЗФИ);

Б. като има предвид, че докладите относно ЗФИ се основават главно на информация, предоставена от държавите членки, включително данни за откритите нередности и измами, чрез Системата за управление на нередностите (СУН), и на данни, извлечени от системата за счетоводство на Комисията (ABAC);

В. като има предвид, че ефективните мерки за защита на финансовите интереси на ЕС на равнището на ЕС трябва да се прилагат въз основа на подкрепени с данни знания за специфичното положение във всяка държава членка, особено в случаите, свързани със сложна престъпна дейност;

Г. като има предвид, че броят на откритите и докладвани нередности показва резултатите от усилията на държавите членки за борба с незаконните дейности в тази област и не следва да се разглежда сам по себе си като показател за равнището на лошо управление или на измамите в държавите членки;

Д. като има предвид, че връзките между наличието на нередности, тяхното разкриване и равнището на докладване изискват по-широка цялостна оценка;

---

1 ОВ L 172, 17.5.2021 г., стр. 110, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/785/oj.

2 ОВ C, C/2024/5730, 17.10.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5730/oj.

Е. като има предвид, че доброто управление на публичните ресурси и защитата на финансовите интереси на ЕС във всички политики на ЕС следва да бъдат от ключово значение за повишаване на доверието на гражданите чрез гарантиране на правилното и ефективно използване на парите на данъкоплатците;

Ж. като има предвид, че систематичното намаляване на разликата между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС би засилило защитата на финансовите интереси на Съюза, би повишило справедливостта на данъчната система и доверието във фискалните системи, би допринесло за устойчивостта на публичните финанси и би подкрепило икономическото сближаване между държавите членки, особено във времена на бюджетен натиск;

З. като има предвид, че защитата на бюджета на ЕС включва множество участници на различни равнища, които могат да изпълняват своя мандат само чрез структурирана мрежа от отношения и координация в рамките на архитектурата за борба с измамите (AFA)[1];

И. като има предвид необходимостта от предприемане на подходящи действия във връзка с многообразието от правни и административни системи в държавите членки и различните равнища на тяхната цифровизация, за да може да се създадат по-единни, оперативно съвместими и сравними административни системи и системи за докладване в ЕС с цел ефективно предотвратяване и борба с измамите и корупцията, нередностите и други нарушения;

Й. като има предвид, че следва да се насърчава стабилно сътрудничество между органите, провеждащи административни разследвания, и органите, провеждащи наказателни разследвания, както на равнището на ЕС, така и на равнището на държавите членки;

К. като има предвид, че системата за ранно откриване и отстраняване (EDES) и инструментът на Комисията за оценка на риска (ARACHNE) ефективно защитават бюджета на ЕС от рискове от неплатежоспособност, небрежност, измами или нередности, извършени от частни субекти в случая на EDES, и чрез извличане на данни и измерване на риска в случая на ARACHNE;

Л. като има предвид, че действащи в ЕС престъпни мрежи използват целия спектър от авангардни информационни

---

[1] OLAF, Европейската прокуратура, Европол, Евроюст, Комисията, ЕСП, Органа за борба с изпирането на пари (ОБИП), Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и органите и координационните служби за борба с измамите (AFCOS) на държавите членки.

технологии, включително изкуствен интелект (ИИ), за улесняване на престъпните си дейности, което представлява още по-сложна заплаха за бюджета на ЕС и ново предизвикателство за правоприлагащите органи и изисква от архитектурата за борба с измамите да ускори проучването на използването на ИИ в борбата с измамите;

M. като има предвид, че зачитането на ценностите, на които се основава ЕС, и на основните права, както и спазването на Хартата на основните права на Европейския съюз, са условия за достъп до финансиране от ЕС;

H. като има предвид, че механизмът за обвързване с условия за спазване на принципите на правовата държава се прилага по отношение на целия бюджет на ЕС като предпоставка за достъп до всички средства на ЕС и предвижда предприемане на мерки в случаи на нарушения на принципите на правовата държава, които засягат или има сериозен риск да засегнат доброто финансово управление на бюджета на ЕС или финансовите интереси на ЕС;

O. като има предвид, че член 22 от Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост[1] (Регламента за МВУ) съдържа разпоредби относно защитата на финансовите интереси на ЕС;

Общи бележки относно докладването за ЗФИ и относно основните заплахи

1. приветства доклада относно ЗФИ за 2023 г. и неговите анализи на важните констатации и подкрепя неговите препоръки;

2. споделя становището, че ефективната защита на финансовите интереси на Съюза изисква ускоряване на цифровизацията, която улеснява обмена на знания, достъпността и обработката на данни и която би подобрила управлението на цялата архитектура за борба с измамите; счита, че както ЕС, така и националните органи следва да засилят използването на цифрови инструменти с оглед на улесняване на сътрудничеството;

3. отново заявява, че по-измеримото и ориентирано към резултати управление на дейностите на множеството компоненти на архитектурата за борба с измамите е от ключово значение както за ефективната защита на финансовите интереси на Съюза, така и за оценяването на ефективността на архитектурата за борба с измамите;

---

[1] ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

4. припомня, че стабилното сътрудничество между административните и съдебните органи, провеждащи разследвания на равнището на ЕС и на равнището на държавите членки, е от съществено значение; отново изразява загриженост, че все още има какво да се желае, по-специално по отношение на разкриването и докладването на предполагаеми измами и нередности и последващите действия във връзка с тях, при които съществуват значителни различия между държавите членки; поради това насърчава държавите членки да възприемат проактивен подход към защитата на финансовите интереси на Съюза, да засилят обмена на информация между своите национални органи и с органите и агенциите на ЕС, включително за своевременно установяване и справяне с нововъзникващите рискове и тенденции в областта на измамите; подчертава факта, че борбата с измамите изисква цялостен и всеобхватен подход, който да включва всички етапи от цикъла на борбата с измамите и да отчита многобройните, взаимосвързани и взаимозависими участници и процеси, въведени за защита на финансовите интереси на Съюза;

5. отбелязва, че като цяло броят на случаите на измами и нередности, докладвани от компетентните органи на ЕС и националните органи, бележи значително увеличение – с 9% през 2023 г. (13 563) в сравнение с 2022 г. (12 455); изразява съжаление, че това е рекордно висока стойност, продължаваща тенденцията на нарастване през последните пет години; отбелязва освен това, че общото финансиране, засегнато във връзка с тези случаи през 2023 г. (1,90 милиарда евро), е значително повече, отколкото през 2022 г. (1,77 милиарда евро), което представлява увеличение със 7,3%; признава, че многогодишният цикъл на изпълнение на много програми прави сравненията, основани на петгодишна средна стойност, по-подходящи от сравненията по години за установяване на ситуациите в реално време и изготвяне на надежден анализ на тенденциите и моделите; оценява съответно факта, че Докладът относно ЗФИ за 2023 г. се позовава на резултати от периода 2019 – 2023 г.; отбелязва, че увеличаването на броя на нередностите и случаите на финансиране, при които не се постигат положителни резултати, показва необходимостта от обвързване на бюджетите с показателите за изпълнение на отговорните институции;

6. изразява загриженост във връзка с цялостната картина, представена в многогодишния анализ в Доклада относно ЗФИ за 2023 г.; подчертава, че настоящото положение оправдава положените усилия за гарантиране на по-ефективно разпределение на достатъчни ресурси и по-ефикасното им използване, което изисква по-добро управление и сътрудничество; подчертава, че измамите, корупцията и нарушенията на демокрацията, правосъдието и принципите на правовата държава са тясно свързани помежду си и не могат да

се разглеждат поотделно; призовава членовете на Комисията, отговарящи за бюджета, борбата с измамите и публичната администрация, както и за демокрацията, правосъдието и спазването на принципите на правовата държава, да работят в тясно сътрудничество и незабавно да стартират инициативи, които да направят действията и резултатите от архитектурата за борба с измамите измерими и по-осезаеми, и да ги представят на Парламента в съответствие с ангажимента, поет по време на изслушванията за потвърждаване; предлага да се създадат по-силни полезни взаимодействия между Генерална дирекция „Бюджет“ на Комисията и други генерални дирекции на Комисията, работещи в областта на принципите на правовата държава и защитата на други ценности на ЕС, по-специално Генерална дирекция „Правосъдие и потребители“, Генерална дирекция „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ и Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“, за да се гарантира, че всички отдели работят заедно, а не изолирано, за да се справят по-ефективно с тези системни предизвикателства;

7. повтаря призива си за цялостен подход в докладите относно ЗФИ, които също се считат за инструмент за управление на архитектурата за борба с измамите, за да се предостави всеобхватен преглед на полезните взаимодействия между всички имащи отношение участници, да се определят най-добрите практики и да се обърне внимание на недостатъците; отчита, че както се подчертава в доклада относно ЗФИ за 2023 г., от оперативна гледна точка защитата на финансовите интереси на ЕС от измами, нередности и други незаконни дейности е поверена на националните органи, на OLAF и на Европейската прокуратура, и приветства включването на констатациите на OLAF и Европейската прокуратура в доклада относно ЗФИ за 2023 г.; изисква по-задълбочен анализ на взаимодействието между компонентите на архитектурата за борба с измамите и призовава за въвеждане на мерки за повишаване на ефективността на отговорните институции с цел свеждане до минимум на измамите и нередностите; призовава за по-нататъшно подобряване на този цялостен подход, за да се предостави по-ясна, по-пълна и по-конкретна картина за цялостното състояние на защитата на финансовите интереси на Съюза, като се обхванат всички действия за борба с измамите както на национално равнище, така и на равнище ЕС;

8. приветства резултатите от разследванията на OLAF, по-специално увеличения брой издадени препоръки (309 в сравнение с 275 през 2022 г.) и общата препоръчана сума за възстановяване (1043,8 милиона евро в сравнение с 426,8 милиона евро през 2022 г.) при стабилен брой започнати (190 през 2023 г. и 192 през 2022 г.) и приключени (265 през 2023 г. и 256 през 2022 г.) случаи; посочва по-специално, че през периода 2019 – 2023 г. над 88% от нередностите, определени като потенциални измами и свързани с разходи, изплатени в

рамките на пряко управление, са разкрити след разследвания на OLAF; изразява съжаление, че дългата продължителност на разследванията може да има отрицателно въздействие поради последващото късно въвеждане на коригиращи мерки; отново отправя своето искане за получаване на изчерпателни и достатъчно подробни данни за сумите, ефективно възстановени от Комисията въз основа на финансовите препоръки, отправени от OLAF; призовава Комисията също така да включи в следващите доклади относно ЗФИ специални раздели за OLAF с цел по-подробен анализ и докладване на нейните дейности и на възстановяването на финансови средства;

9. приветства начина, по който Европейската прокуратура, функционираща от юни 2021 г. насам, развива и увеличава дейността си, което се вижда ясно от броя на започнатите разследвания (1371 в сравнение с 865 през 2022 г.), на общите текущи разследвания (1927 в сравнение с 1117 през 2022 г.) и на повдигнатите обвинения (139 в сравнение с 87 през 2022 г.); оценява нивото на детайлност на докладите на Европейската прокуратура, които предоставят важна информация за много тенденции и за положението в участващите държави членки; призовава за по-голяма ефективност на Европейската прокуратура, като това се отразява в събраните суми, а не само в броя на разследванията;

10. подчертава добавената стойност, която органите на ЕС привнасят за защитата на финансовите интереси на Съюза и за борбата с измамите, особено по отношение на трансграничната престъпност, както е видно от оперативните резултати на Европейската прокуратура и OLAF и през 2023 г.; отново призовава да се гарантират подходящи ресурси за всички важни участници от ЕС, ангажирани в борбата с измамите, и във връзка с това припомня на Комисията и на Съвета, че всяко евро, изразходвано за разследване и действие за борба с измамите, се връща в бюджета на ЕС;

11. изразява загриженост, че значителните финансови загуби от измами с данъка върху добавената стойност (ДДС), докладвани от Европейската прокуратура, имат отрицателно въздействие върху националните бюджети на държавите членки, като застрашават също така справедливото данъчно облагане и лоялната конкуренция между предприятията на единния пазар; подчертава факта, че ДДС е важен ресурс и за бюджета на Съюза; счита, че е целесъобразно при количественото определяне на финансовите резултати от дейностите на Европейската прокуратура да се взема предвид сложността на съответните разпоредби относно системата на собствените

ресурси на Съюза[1]; посочва броя на разследванията на програми за възстановяване и устойчивост (233) и очакваните финансови загуби (1,86 милиарда евро); поради това призовава да бъдат предприети подходящи мерки както на национално равнище, така и на равнището на ЕС;

12. призовава Комисията да разработи и приложи решения, позволяващи последващи действия във връзка с препоръките на OLAF и наказателните преследвания на Европейската прокуратура, техния анализ и измеримостта на действителното въздействие на дейността им върху защитата на бюджета на Съюза, що се отнася до възстановяването както на неправилно управлявани средства, така и на несъбрани ресурси, с цел да се предостави допълнителна обосновка за ориентирано към резултатите изготвяне на политики; призовава Комисията да уведоми Парламента за резултатите от наказателните преследвания на Европейската прокуратура;

13. заявява, че комуникацията и прозрачността са от съществено значение за справяне с измамите и корупцията; подчертава значението на ангажирането на гражданското общество, медиите и разследващата журналистика за повишаване на осведомеността; подчертава централната роля на медиите и разследващата журналистика в борбата срещу измамите, корупцията, конфликтите на интереси и други злоупотреби с публични средства; счита, че е съществено медиите да бъдат защитавани от политически натиск и влияние, за да се опази независимостта на медиите и ролята им на пазител на демокрацията и доброто управление на публичните средства;

14. подчертава, че прозрачността играе важна роля в управлението на публичните средства; насърчава Комисията и държавите членки да увеличат максимално прозрачността при използването на средствата, включително по отношение на информацията относно крайните бенефициери;

15. подчертава значението на ролята на публичните органи за насърчаване на култура на нулева толерантност спрямо измамите и заявява, че комуникацията и прозрачността са от съществено значение за справяне с измамите и корупцията; подчертава значението на ангажирането на гражданското общество, частния сектор, медиите и разследващата журналистика за повишаването на осведомеността; насърчава Комисията да предостави подкрепа на тези имащи отношение участници под формата на програми за обучение, финансиране и всякакви други мерки, необходими за гарантиране на тяхната

---

[1] Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета от 14 декември 2020 г. относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз и за отмяна на Решение 2014/335/ЕС, Евратом (ОВ L 424, 15.12.2020 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj).

независимост от външно влияние и от незаконно наблюдение от страна на държавата, сплашване и опити за подкопаване на тяхната легитимност, в съответствие с основните права на ЕС и принципите на правовата държава; приканва Комисията да започне кампания за повишаване на обществената осведоменост в целия ЕС относно рисковете от фалшиви новини, невярна информация и дълбоки фалшификати в случаи на измами, засягащи финансирани от ЕС проекти;

16. изразява загриженост във връзка с ясното предупреждение на Европейската прокуратура и Европол относно нарастващото присъствие на групи от организирани престъпници зад най-значимите случаи на трансгранични измами; отбелязва, че в годишния доклад на Европейската прокуратура се посочват 209 разследвани престъпления, свързани с престъпни организации с фокус върху ЗФИ, сред неприключените ѝ разследвания до края на 2023 г.; разбира, че организираната престъпност засяга чувствително ресурсите на Съюза и че мащабът на измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС, по-специално в приходната част на бюджета, може да се обясни единствено със сериозното участие на групи от тежката организирана престъпност; съзнава, че настоящите инструменти за анализ и докладване не позволяват нейното количествено определяне по начин, който да е задоволителен за оценяване на ефективността или недостатъците на въведените мерки и политики; призовава Комисията бързо да предприеме всички необходими действия за справяне с проблема с анализирането и докладването;

17. счита, че фактът, че относимото законодателство на ЕС не е транспонирано ефективно в националното законодателство на много държави членки, и фактът, че националните законодателства на държавите членки не са хармонизирани, дават на организираните престъпни групи възможности да извършват редица незаконни трансгранични дейности в области, които засягат финансовите интереси на Съюза; поради това повтаря предишните си призиви за преразглеждане на Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета относно борбата с организираната престъпност[1] и за въвеждане на ново общо определение за организираната престъпност, което отчита по-специално използването на корупция, насилие, заплаха или сплашване с цел получаване на контрол върху икономически дейности или обществени поръчки;

18. посочва резултатите от проучването на Евробарометър от 2023 г. относно отношението на гражданите към корупцията в ЕС (2023 г.), които показват, че корупцията е сериозен проблем за гражданите и предприятията на ЕС; твърди, че корупцията по високите етажи на властта, включително в институциите на ЕС,

---

[1] ОВ L 300, 11.11.2008 г., стр. 42., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/841/oj.

не само засяга финансовите интереси на Съюза и икономиката на ЕС като цяло, но и подкопава доверието на гражданите в демократичните институции както в ЕС, така и в държавите членки; подчертава, че организираните престъпни групи все повече използват корупция, за да проникват в публичните администрации и да извличат икономически предимства;

19. посочва, във връзка със случаите на корупция, че Европейската прокуратура е докладвала за 131 разследвани престъпления до края на 2023 г. (87 случая през 2022 г.) и че през периода 2019 – 2023 г. 65 случая са били докладвани на Комисията чрез системата за управление на нередностите (СУН)[1] от 11 държави, и че докладваните неправомерни суми, свързани с такива случаи, възлизат на около 50,5 милиона евро; призовава Комисията да изиска от Европейската прокуратура да информира Парламента за това каква част от тези 50,5 милиона евро е била възстановена;

20. отчита, че в държавите членки са въведени стратегии за борба с корупцията; призовава за оценка и периодично преразглеждане на тези стратегии; подчертава, че е важно да се вземат предвид и да се изпълнят изцяло специфичните за всяка държава препоръки, свързани с борбата с корупцията;

21. признава усилията на Комисията за предотвратяване и справяне със случаи на конфликт на интереси при управлението на финансовите ресурси на Съюза; отбелязва, че през периода 2019 – 2023 г. чрез системата за управление на нередности (СУН) са докладвани 419 случая на конфликт на интереси (375 през периода 2018 – 2022 г.) на обща стойност около 112 милиона евро; подчертава, че в своите доклади[2] Европейската сметна палата посочва, че СУН е основен източник на информация относно конфликти на интереси и че съществуват разлики между отделните държави членки по отношение на количеството и качеството на данните, въведени в СУН; подчертава, че когато държавите членки считат, че конфликтът на интереси е маловажен компонент в случай на по-голяма измама, те не

---

[1] Електронна система, разработена за докладване на открити в държавите членки свързани и несвързани с измами нередности, използвана от 35 държави.

[2] Специален доклад № 01/2019 на ЕСП от 10 януари 2019 г., озаглавен „Борба с измамите при разходването на средства от ЕС“, точки 23 – 28, Специален доклад № 06/2019 на ЕСП от 16 май 2019 г., озаглавен „Борба с измамите при разходването на средства по политиката на ЕС за сближаване“, точки 47 – 57, и Специален доклад № 06/2023 на ЕСП от 13 март 2023 г., озаглавен „Конфликт на интереси при разходването на средства по политиката на сближаване и селскостопанската политика на ЕС – Съществува рамка за неговото предотвратяване, но са налице пропуски в мерките за прозрачност и разкриване“ – точка 80.

докладват за този случай като свързан с конфликт на интереси; призовава Комисията да предприеме инициативи, необходими за гарантиране на последователно и достатъчно подробно докладване в СУН на горепосочените ситуации; призовава разпоредбите относно конфликтите на интереси да се прилагат по начин, който гарантира правна сигурност, да се основават на ясна и пропорционална оценка на рисковете и да дават възможност за практическо прилагане от компетентните органи;

Приходи

22. отбелязва, че през 2023 г. общият брой на свързаните и несвързаните с измами нередности, засягащи традиционните собствени ресурси (ТСР) (5118 спрямо 4661 през 2022 г.), е с 10% по-висок от средния брой нередности, докладвани през последните пет години (2019 – 2023 г.), но че установената сума е намаляла с 12% до 478 милиона евро (спрямо 783 милиона евро до края на 2022 г.); изразява съжаление, че макар данните да показват по-добро възстановяване при несвързаните с измама случаи (82%), степента на възстановяване при случаите на измама остава ниска – 25%, и се разпределя неравномерно между държавите членки;

23. посочва, че според Комисията само в пет от новите доклади за отписване, представени ѝ през 2023 г. от държавите членки, е доказано по задоволителен начин, че ТСР са били изгубени по причини, които не могат да бъдат приписани на въпросните държави членки, и че последните не са финансово отговорни за загубата; отбелязва, че за разлика от това в 81 случая на стойност почти 69 милиона евро Комисията е счела, че държавите членки не са доказали по задоволителен начин, че ТСР са били изгубени по причини, които не могат да бъдат приписани на тях, и че следователно те носят финансова отговорност за загубата; поради това заключава, че има възможност за подобрение при събирането на ТСР от държавите членки;

24. подчертава, че е важно държавите членки да изпълняват задълженията си за събирането на ТСР, за да се гарантира, че тежестта на финансирането на разходите на ЕС се разпределя справедливо между държавите членки и се поддържат еднакви условия на конкуренция за икономическите субекти на единния пазар; призовава държавите членки да увеличат усилията си за подобряване на ефективността на дейността на своите национални администрации в областта на възстановяването, след разкриването на свързани с ДДС измами и нередности, за да се увеличи размерът на ТСР, предоставени на бюджета на ЕС; отчита, че несъответствието в спазването на изискванията за ДДС се отнася не само до измами и отклонение от данъчно облагане, но и до загуба на ДДС в резултат на неплатежоспособност, несъстоятелност, административни

грешки и законна оптимизация на данъците; счита обаче, че измамите с ДДС, като напр. вътреобщностните измами с липсващ търговец, допринасят значително за неспазване на правилата за ДДС, и отново призовава този въпрос да бъде решен чрез цифрови средства, защита на правилата за ДДС от измами и засилено сътрудничество между националните данъчни органи и компетентните разследващи органи на ЕС;

25. отчита настоящата правна рамка, свързана със сътрудничеството с OLAF, Европейската прокуратура и Еврофиск; призовава Комисията да ускори процеса на преразглеждане на настоящата правна рамка, за да предостави ясно правно основание за пряко сътрудничество между Еврофиск и Европейската прокуратура; насърчава OLAF да увеличи максимално възможностите, предлагани от практиките за административна взаимопомощ, за откриване и установяване на митнически измами и свързаните с тях измами с ДДС, както и да докладва незабавно за такива случаи на Европейската прокуратура; подчертава, че през 2023 г. Европейската прокуратура е установила измами с ДДС в около 20% от своите активни случаи (873 случая), което прави тези измами вторият най-често срещан вид престъпление след измамите по отношение на разходи, несвързани с възлагането на обществени поръчки (1586 случая); изразява загриженост във връзка с нарастващото участие на организирани престъпни групи в измами с ДДС и установените връзки между този вид измами и други видове много тежки престъпления, като изпирането на пари;

26. отново призовава Комисията да преразгледа прага от 10 милиона евро, определен в Директивата за ЗФИ, който оказва значително въздействие върху дейността на Европейската прокуратура в случаите на измами с ДДС; счита, че различните тълкувания на методологиите за изчисляване на този праг правят положението неясно; подчертава, че настоящият праг ограничава възпиращия ефект и позволява на извършителите да избягват намесата на Европейската прокуратура, като намират най-слабата юрисдикция; счита, че при преразглеждането на Директивата за ЗФИ прагът следва или да се премахне, или да се намали значително; призовава Комисията междувременно да предостави подходящи насоки относно метода за изчисляване при случаите, предшестващи изменението на Директивата относно ЗФИ;

27. отбелязва, че липсата на дезагрегирани регионални и секторни данни относно неизпълнението на потенциалните приходи от ДДС възпрепятства идентифицирането на областите, които са изложени на най-голям риск от измами и отклонение от данъчно облагане; призовава Комисията да въведе хармонизирана система за измерване на разликата между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС, която да включва териториални и секторни измерения, като по този начин се даде възможност за разработване на стратегии за борба с измамите,

които да се основават в по-голяма степен на доказателства и да са по-целенасочени;

28. подчертава значението на ефективното и ефикасно сътрудничество между OLAF и Европейската прокуратура в този конкретен сектор на приходите и счита, че адекватното разкриване и предаване на данни от OLAF на Европейската прокуратура би могло да увеличи събирането на ДДС и митнически приходи за бюджета на ЕС и би помогнало да се избегне дублиране на дейностите на двете служби;

29. подчертава, че разпокъсаността на информационните системи между националните данъчни администрации възпрепятства ефективността на борбата срещу измамите с ДДС и ограничава потенциала за полезни взаимодействия между националните органи и органите на ЕС;

Разходи

30. изразява загриженост във връзка с високите равнища на измами и нередности, установени през 2023 и 2022 г. в рамките на общата селскостопанска политика, както в областта на развитието на селските райони, така и в подкрепата за селското стопанство; отбелязва, че данните потвърждават моделите и рисковете, установени през предходните години; отбелязва, че през периода 2019 – 2023 г. нередностите, свързани с измами, докладвани от областта на развитието на селските райони, са се увеличили, главно поради нарастващия брой нередности, установени за програмния период 2014 – 2020 г.; отбелязва, че през периода 2019 – 2023 г. броят на несвързаните с измами нередности в областта на развитието на селските райони непрекъснато се е увеличавал успоредно с изпълнението на програмите;

31. отбелязва, че за програмния период 2014 – 2020 г. в областта на политиката на сближаване докладваният брой несвързани с измами нередности и сумите, които те засягат, са много по-ниски от докладваните през първите 10 години от изпълнението на програмния период 2007 – 2013 г.; посочва, че коефициентът на разкриване на измами[1] (0,53%) за програмния период 2014 – 2020 г. е сходен с този за програмния период 2007 – 2013 г., докато коефициентът на разкриване на нередности (0,67%) е много по-нисък от коефициента, регистриран за програмния период 2007 – 2013 г. (2,5%); отбелязва, че отделни нередности,

---

[1] Коефициентът на разкриване на измами (FDR) се изчислява като процента на неправомерните финансови суми, отнасящи се до свързани с измами нередности, от общия брой плащания. Коефициентът на разкриване на нередности (IDR) се изчислява като процента на неправомерните финансови суми, отнасящи се до несвързани с измами нередности, от общия брой плащания.

свързани с големи финансови суми, имат значително въздействие върху коефициента на разкриване на измами; призовава за допълнително изясняване на връзката между коефициента на разкриване на измами и случаите на измами;

32. приветства аналитичния доклад на OLAF, озаглавен „Fraud and irregularities by areas of the cohesion policy – comparing risks“ (Измами и нередности по области на политиката на сближаване – сравняване на рисковете), който се позовава на информация от държавите членки за програмния период 2014 – 2020 г. до декември 2023 г. и определя областите, които са особено изложени на риск от измами (като инвестиции за околната среда, изменението на климата и прехода към нисковъглеродна икономика, научни изследвания, развойна дейност и иновации); отбелязва, че най-големите финансови суми в случаите на измами са били в областта на опазването на околната среда и научните изследвания, технологичното развитие и иновациите;

33. отново изразява загрижеността си относно продължителността на административни процедури за разглеждане на докладваните случаи на измама; посочва, че в областта на общата селскостопанска политика за периода 2019 – 2023 г. са били необходими средно почти четири години от началото на нередността, за да се стигне до подозрение за дейност с цел измама, и почти още три години за приключване на случая, след като той е бил докладван на Комисията; посочва, че в областта на сближаването за периода 2014 –2020 г. са били необходими средно около година и половина, за да се стигне до подозрение за извършване на нередност, свързана с измама, и повече от две години за приключване на случая, след като той е бил докладван на Комисията; изисква от Комисията да засили диалога с органите на държавите членки и да им предоставя консултации с цел намаляване на продължителността на административните процедури;

34. отбелязва, че за прякото управление между 2019 г. и 2023 г. OLAF е посочена като източник на разкриване на свързаните с измами нередности за 88,4% от събраните суми, което съответства на 92,1% от общия размер на възстановените суми; изисква от Комисията да предоставя ясна информация относно данните и действията, предприети за ускоряване на възстановяването, включително данните относно общите равнища на възстановяване за свързаните и несвързаните с измами нередности;

35. подчертава, че когато въпреки превантивните мерки бъдат открити нередности, свързани или несвързани с измама, възстановяването е мярката, защитаваща финансовите интереси на Съюза, която позволява правилното прилагане на политиките на ЕС и възстановяването на изплатените разходи, които не отговарят на изискванията за финансиране; подчертава

констатациите в Специален доклад № 07/2024[1] на ЕСП относно периода 2014 – 2020 г., за който докладваните неправомерни разходи възлизат на 14 милиарда евро, които трябва да бъдат възстановени чрез събиране на вземания; подчертава необходимостта от ускоряване на процеса на възстановяване чрез определяне на ясни срокове и налагане на санкции за закъснения, така че средствата да бъдат връщани в бюджета на ЕС възможно най-бързо; призовава Комисията да предложи подходящи мерки за предоставяне на пълна информация относно неправомерните разходи и свързаните с тях предприети корективни мерки;

36. подчертава значението на последващите мерки, след като са били предприети необходимите корективни действия, с цел да се извлече поука от случаите на измама и да се подобрят процедурите за предотвратяване на подобни случаи в бъдеще; във връзка с това счита, че е важно държавите членки да предприемат задълбочени последващи действия по случаите, като анализират факторите, благоприятстващи измамите, и оценяват необходимостта от съответно преразглеждане на системите за управление и контрол;

37. отчита, че след липсата на подкрепа в Съвета за нейните инициативи през 2004 г. и 2014 г. Комисията не е склонна да представи още едно законодателно предложение за административна взаимопомощ в областите на разходите на ЕС, в които понастоящем не се предвижда тази практика; насърчава Комисията да се възползва от преразглеждането на Регламента за OLAF[2], който вече предоставя на OLAF разширен мандат за координиране на действията на държавите членки, за да развие по-нататък настоящите разпоредби с оглед на запълването на този пропуск;

38. отбелязва, че организациите на гражданското общество са съществен компонент на едно жизнено демократично общество, като осигуряват широко отразяване на различни гледни точки в обществените дебати; признава, че тези организации могат да получават средства от Съюза в подкрепа на тяхната работа за допринасяне за демократичния диалог и обществената ангажираност; отбелязва, че ЕС е един от най-големите световни

---

1 Специален доклад № 07/2024 на ЕСП от 7 май 2024 г., озаглавен „Системи на Комисията за събиране на неправомерно разходвани средства на ЕС. Съществува потенциал за по-голяма събираемост в по-кратки срокове“.

2 Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

спонсори на организации на гражданското общество; подчертава, че прозрачността на срещите със заинтересованите страни е от основно значение за демократичната почтеност и следва да се прилага еднакво за всички субекти, които работят с институциите на ЕС; подчертава, че ясното документиране и оповестяване на такива взаимодействия укрепва общественото доверие и демократичната отчетност; подчертава, че лобирането следва да бъде прозрачно, с пълно оповестяване на всички участващи страни; отбелязва някои членове на комисията по бюджетен контрол са изказали твърдения, че споразуменията за предоставяне на безвъзмездни средства, сключени от Комисията с всички видове бенефициери, включват подробни лобистки дейности, които биха могли да се тълкуват като потенциална намеса във вътрешния процес на вземане на решения в Съюза; отбелязва неотдавнашния специален доклад на ЕСП относно прозрачността на финансирането от ЕС, предоставено на НПО[1] , в който, от една страна, се заявява, че използването на финансиране от ЕС за дейности по застъпничество на НПО е законно, и се потвърждава, че тази практика е в съответствие с правните изисквания на ЕС за прозрачност, определени във Финансовия регламент на ЕС, но същевременно се посочва, че е необходимо да се направи повече за подобряване на прозрачността на финансирането от ЕС, получавано от всички бенефициери; във връзка с това призовава Комисията да изпълни препоръките на ЕСП относно проверката на личните декларации в системата на ЕС за финансова прозрачност, както и да следи проактивно за спазването от страна на бенефициерите на основните ценности и принципи на ЕС; припомня освен това Специален доклад № 05/2024 на ЕСП[2]подчертава освен това необходимостта секретариатът на регистъра за прозрачност на ЕС да засили своите систематични проверки на личните декларации на субектите, които декларират, че са „НПО, платформи, мрежи и други подобни“; отбелязва, че тези систематични проверки биха могли да се основават на набор от критерии, включително статут на организация с нестопанска цел, цели, свързани с обществена полза, и независимост, за да се укрепи доверието във всички субекти, регистрирани в регистъра за прозрачност на ЕС, и че те следва да бъдат подкрепени от строги изисквания за отчетност и прозрачност;

39. счита, че при оценката на моделите за предоставяне на средства на ЕС следва да се вземе предвид уязвимостта на различните варианти спрямо измами и други злоупотреби; призовава

---

1 Специален доклад № 11/2025 на ЕСП от 7 април 2025 г., озаглавен „Прозрачност на финансирането от ЕС за неправителствени организации – Въпреки напредъка все още липсва надеждна цялостна картина“.

2 Специален доклад № 05/2024 на ЕСП от 17 април 2024 г., озаглавен „Регистърът на ЕС за прозрачност предоставя полезна, но ограничена информация за лобистките дейности“.

Комисията да гарантира, че поуките, извлечени от разработването и прилагането на МВУ, включително препоръките, отправени към нея от ЕСП и Парламента, се вземат предвид в бъдещите инструменти на ЕС за финансиране, по-специално многогодишната финансова рамка (МФР) за периода след 2027 г.; подчертава, че недостатъците, установени при прилагането на МВУ, включително рисковете от измами, двойно финансиране и липса на прозрачност, трябва да послужат като урок за бъдещите финансови рамки на ЕС; противопоставя се на всяко възпроизвеждане на модела на МВУ в настоящия му вид и подчертава, че всяко бъдещо финансиране, основано на резултатите, трябва да бъде придружено от значително по-строги гаранции, изисквания за прозрачност и механизми за предотвратяване на измами, за да се гарантира доброто управление на средствата на ЕС;

NextGenerationEU (NGEU) и Механизмът за възстановяване и устойчивост (МВУ)

40. оценява усилията, положени от Комисията при преразглеждането на 27-те плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ), за адаптиране към смущенията на енергийния пазар след пълномащабното нахлуване на Русия в Украйна; отбелязва, че интегрирането на REPowerEU в ПВУ се очаква да допринесе за намаляване на зависимостта от руските изкопаеми горива и за увеличаване на европейската самодостатъчност;

41. въпреки това припомня, че може да се наблюдават забавяния при прилагането на МВУ, и призовава Комисията да остане бдителна, по-специално към края на жизнения цикъл на МВУ, за да гарантира, че държавите членки защитават адекватно финансовите интереси на ЕС и че парите на данъкоплатците в ЕС се изразходват целесъобразно;

42. подчертава значението на надеждните системи за управление и контрол за предотвратяване на измамите, тъй като те възпират престъпниците да правят опити за измама на публичните органи; изразява загриженост относно неколкократните констатации на ЕСП, в които се посочват трайни слабости в прилагането на системите за контрол на държавите членки, тъй като това поражда рискове за наличието на пълни и точни данни, на които се основават исканията за плащане, достъпа до тези искания за целите на контрола и ефективното функциониране на системите за контрол на държавите членки за защита на финансовите интереси на ЕС; изразява съжаление, че в няколко държави членки системите за контрол не са били напълно функциониращи, когато е започнало прилагането на националните ПВУ, и подчертава, че тези проблеми пораждат рискове за редовността на плащанията по МВУ и за защитата на финансовите интереси на ЕС; призовава Комисията да

гарантира, че държавите членки отстраняват незабавно недостатъците, установени в техните рамки за контрол, включително чрез изпълнение на препоръките, отправени към нея от ЕСП;

43. отбелязва, че рамката на Комисията за контрол на МВУ се основава предимно на отговорността на държавите членки за защита на финансовите интереси на ЕС; призовава Комисията да продължава внимателно да следи изпълнението от държавите членки на специфичните междинни цели по отношение на одита и контрола, добавени към тези ПВУ, на които е липсвала достатъчна стабилност, и да продължи усилията за преодоляване на пропуските в отчетността; отбелязва действията, предприети от Комисията вследствие на препоръките на ЕСП по установените слабости на системите за контрол и докладване на някои държави членки; настоятелно призовава Комисията да предприема решителни и бързи действия, когато е необходимо, и да използва пълноценно разпоредбите на Регламента за МВУ, ако в системите за контрол на държавите членки продължават да съществуват недостатъци;

44. отбелязва с дълбока загриженост, че в Специален доклад № 14/2024 на ЕСП се констатира, че въздействието върху климата на екологосъобразните разходи по МВУ може да е било надценено с до 34,5 милиарда евро, като някои проекти оказват минимално въздействие върху енергийния преход или дори причиняват вреди за околната среда, като същевременно увеличават риска от измами;

45. призовава да се установят ясни и измерими критерии за екосъобразни инвестиции в рамките на бюджета на ЕС и МВУ, за да се гарантира, че финансиране получават само проекти със значителни и доказани екологични и икономически ползи, което ще подобри отчетността и дългосрочната устойчивост и същевременно ще намали риска от измами;

46. отбелязва, че по отношение на МВУ през 2023 г. в Доклада относно ЗФИ за 2023 г. се посочва броят на случаите на съмнения за измама, докладвани от Комисията (15), и броят на одитите (13 в сравнение с 16 през 2022 г.), но не се споменава притеснително големият брой разследвания на Европейската прокуратура (233 разследвания, свързани с програми за възстановяване и устойчивост, с прогнозна финансова загуба от 1,86 милиарда евро); изразява загриженост във връзка с възможното увеличаване на броя на случаите на измама, корупция, двойно финансиране и конфликти на интереси през следващите години и настоятелно призовава Комисията и държавите членки да предприемат бързи действия, за да гарантират добро управление и справедливо разпределение на средствата по МВУ;

47. призовава Комисията да въведе задължително докладване на измамите чрез системата за управление на нередностите (СУН) за всички случаи, свързани с МВУ, като гарантира, че нередностите и измамите, засягащи средства по МВУ, се регистрират и наблюдават систематично; отбелязва със загриженост липсата на прозрачност при докладването на измами, свързани със средства по МВУ, и настоява всички държави членки да спазват стандартизирани задължения за докладване;

48. изисква от OLAF да продължи със своя анализ на риска, който през 2023 г. беше предоставен на разположение на държавите членки заедно с актуализирана версия на „Рамката на риска за МВУ“, както и с обученията и семинарите за органите на държавите членки; подкрепя използването на СУН за докладване на нередности по МВУ; отново призовава Комисията, специализираните агенции и органи на ЕС, както и държавите членки, да си сътрудничат активно и да си взаимодействат, за да гарантират защитата на финансовите интереси на ЕС при прилагането на NextGenerationEU;

49. отбелязва, че като част от Насоките относно плановете за възстановяване и устойчивост Комисията е приела[1] приложение IV относно рамката за намаляване и възстановяване на суми по МВУ; отчита, че намаляване на плащанията е осъществимо, когато все още има плащания, които не са извършени; припомня, че МВУ приключва през 2026 г.; посочва, че към възстановяване се пристъпва само когато не са останали повече вноски; изразява загриженост във връзка с факта, че тази процедура за възстановяване следва модела за изпълнение на кохезионните фондове, който се оказа изключително неефективен и беше изоставен в настоящата МФР; изразява дълбоко съжаление, че до края на 2023 г. в счетоводната система ABAC са липсвали нареждания за възстановявания във връзка с МВУ и че все още няма задължение за държавите членки да докладват за свързани с МВУ нередности чрез СУН;

50. подчертава, че прозрачността играе жизненоважна роля за разкриване на схеми за измами и възпиране на измамниците; отново изразява своето недоволство от тълкуването, одобрено от Комисията, на понятието „краен получател“ по линия на МВУ; отхвърля непълното и подвеждащо тълкуване на Комисията[2];

---

1 Известие на Комисията – Насоки относно плановете за възстановяване и устойчивост (C(2024)4618).

2 Отговори на Комисията на специалния доклад на ЕСП от 2 септември 2024 г., озаглавен „Усвояване на средствата по Механизма за възстановяване и устойчивост – Процесът напредва, но със закъснения и рискове за приключването на мерките и съответно за постигането на целите на МВУ“, стр. 4.

отбелязва, че дори съгласно насоките на Комисията[1] „краен получател“ е „последният субект“, който получава средства за мярка по МВУ, и всеки първоначален или междинен получател на средства, като министерства или агенции, който действа само като разпределител на средства, не следва да се счита за „последен субект“; отправя отново искане към Комисията да изисква от държавите членки информация относно „крайния получател“ или „последния субект“ и да не приема от държавите членки никаква информация относно „получатели от второ ниво“, която не е в съответствие със споразумението между съзаконодателите; призовава Комисията да преразгледа своите насоки, като цитира случаи и примери, които могат да изяснят разпоредбата и да бъдат солидна референтна основа за националните органи, по такъв начин, че да се подкрепи достатъчно равнище на прозрачност и еднакво тълкуване във всички държави членки; подчертава, че ако Комисията продължи да отказва да гарантира пълна прозрачност, Парламентът трябва да обмисли всички налични мерки да наложи спазване;

51. изразява загриженост във връзка със становището на ЕСП[2] за нарастващ риск средства на ЕС да бъдат изразходвани два пъти за една и съща мярка и да бъдат отпускани два пъти за едно и също действие; разбира, че съответни мерки в сходни области, като например транспортната и енергийната инфраструктура, се финансират и от бюджета на ЕС, и от МВУ, тъй като фондът на ЕС за възстановяване след пандемията финансира действия, подобни на тези, обхванати от стандартните програми на ЕС; признава, че е разрешено взаимно допълване между МВУ и други инструменти на ЕС, но отбелязва, че това би могло да доведе до изпълнение на междинни цели, които се финансират изцяло от фондове, различни от МВУ, тъй като МВУ не е свързан с възстановяването на действително направените разходи, а по-скоро предоставя средства за изпълнението на междинни и крайни цели; подчертава, че няколкото нива на управление, фрагментираната ИТ среда и ограниченият обмен на данни или ограниченото използване на инструменти за извличане на данни като ARACHNE възпрепятстват откриването на двойно финансиране и че следователно въведените механизми за контрол може да са недостатъчни за ефективно намаляване на този повишен риск; твърди, че липсата на пряк достъп до пълния списък на крайните получатели по МВУ ограничава капацитета

---

1 Известие на Комисията – Насоки относно плановете за възстановяване и устойчивост (C(2024)4618).

2 Специален доклад № 22/2024 на ЕСП, озаглавен „Двойно финансиране от бюджета на ЕС – в системите за контрол липсват важни елементи за намаляване на повишения риск, произтичащ от специфичния начин на финансиране по МВУ, при който няма обвързаност с разходите“, и нейните годишни доклади относно изпълнението на бюджета на ЕС за финансовата 2022 година.

на Комисията да открива потенциални случаи на двойно финансиране; счита, че предпазните мерки, приети от някои държави членки за избягване на съчетаването на МВУ с други инструменти на ЕС, допринасят за намаляване на риска от двойно финансиране; призовава Комисията да увеличи проверките си във връзка с това;

52. отбелязва, че държавите членки могат да включват в своите ПВУ мерки без прогнозни разходи или с прогнозни нулеви разходи[1]; посочва също така, че тези междинни цели „без разходи“ са основата за оценяване на правилното използване на ресурсите на МВУ за предвидените цели; разбира, че плащанията за тези междинни цели „без разходи“ или „нулеви разходи“ се отпускат след постигането на междинните цели, независимо от направените разходи, в съответствие с подхода „финансиране, което не е свързано с разходите“ по линия на МВУ; отбелязва обаче, че тези междинни цели правят невъзможно да се провери доброто управление на изплатените ресурси по МВУ, тъй като тези ресурси се отпускат във връзка с междинна цел, за която не са били използвани; призовава Комисията да преразгледа предположението си, че мярка с „нулеви разходи“ не може да доведе до двойно финансиране, независимо от това дали за нейното изпълнение се използват други фондове на ЕС; настоятелно призовава Комисията да засили контрола върху мерките с „нулеви разходи“ и да даде насоки на държавите членки как да проектират финансовата структура на съответните мерки, за да се предотврати такъв риск;

53. отново призовава Комисията да поддържа подходящи процедури за последващ одит и да обръща специално внимание на риска от обръщане на тенденцията след плащане за постигането на цели, които преди това са били одитирани и оценени като задоволително изпълнени;

54. проследява стратегическата инициатива на Омбудсмана, стартирана през февруари 2022 г. и приключена през септември 2023 г. във връзка с прозрачността и отчетността на МВУ, и напълно подкрепя резултатите ѝ; приветства текущия диалог между Комисията и Омбудсмана за справяне с откритите незадоволителни ситуации, по-специално по отношение на набора от показатели и проактивното публикуване на документи, свързани с МВУ;

Цифровизация и прозрачност за засилване на борбата с измамите

55. приветства политическото споразумение, постигнато по

---

[1] Работен документ на службите на Комисията от 22 януари 2021 г., озаглавен „Насоки за държавите членки – планове за възстановяване и устойчивост“ (SWD(2021)0012).

предложения преработен текст на Финансовия регламент; счита, че разширяването на обхвата на системата за ранно откриване и отстраняване (EDES), така че да включва споделеното управление, и приемането на правно основание за използване на ARACHNE като модел за общоевропейски инструмент за извличане на данни и измерване на риска, ще укрепи защитата на финансовите интереси на ЕС; припомня призивите, отправени в предишни доклади, да се гарантира, че всички държави членки използват инструменти за извличане на данни, особено ARACHNE, за да се гарантират навременни и надлежни стандарти за докладване;

56. споделя възгледа, че системата за управление на нередностите (IMS), чрез която държавите членки докладват на Комисията за нередности и измами, засягащи бюджета на ЕС, има потенциал за по-голяма оперативна съвместимост с други корпоративни инструменти на Комисията, като например ARACHNE и EDES, както и с цифрови инструменти в държавите членки; изисква да бъде информиран, след преработването на Финансовия регламент, относно напредъка по интерфейса EDES-IMS и относно възможното използване на данни от IMS в инструмента за извличане на данни и измерване на риска (ARACHNE);

57. отново призовава за по-голяма оперативна съвместимост между системите за данни и за хармонизиране на докладването, мониторинга и одита в Съюза; съзнава хоризонталния характер на оперативната съвместимост и оценява приемането на Акта за оперативно съвместима Европа[1];

58. подчертава констатациите на Доклад № 04/2023 на ЕСП от 6 юли 2023 г. относно „Цифровизация на управлението на средства от ЕС“; припомня положителното въздействие на цифровизацията върху предотвратяването и разкриването на измами и нередности, както и върху управлението, контрола и одита на средствата на ЕС, позволявайки по-лесен и по-бърз достъп до данни и кръстосани проверки от разстояние и по този начин ограничавайки разходите чрез намаляване на необходимостта от контролиране и проверки на място;

59. признава, че използването на предимствата на една икономика в реално време, основана на данни, носи значителни ползи за защитата на финансовите интереси на Съюза, като същевременно намалява административната тежест за публичните органи и предприятията, извършващи трансгранична дейност и търговия в рамките на ЕС; призовава ЕС и държавите членки да подобрят ефективността на

---

[1] Регламент (ЕС) 2024/903 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2024 г. за определяне на мерки за високо ниво на оперативна съвместимост на публичния сектор в целия Съюз (Акт за оперативно съвместима Европа) (ОВ L, 2024/903, 22.3.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj).

споделянето на данни чрез създаване на цифрова екосистема, позволяваща безпрепятствено и сигурно движение в реално време на стандартизирани, структурирани и машинночетими данни между предприятията и публичните органи, по-специално националните данъчни администрации, с оглед ограничаване на възможностите за извършване на измами и отклонение от данъчно облагане;

60. споделя становището, че цифровизацията следва да бъде в основата на всяка стратегия за борба с измамите, и по-специално че тя следва да бъде интегрирана в националните стратегии за борба с измамите, за да се даде възможност за координация между съставните части и за отчитане на заплахите, породени от новите технологии;

61. счита, че цифровизацията предлага възможности за осезаеми подобрения в управлението на мрежата за борба с измамите и че чрез улесняване на комуникацията и достъпността тя спомага за подобряване на докладването, като по този начин позволява по-добро разбиране на пречките, които продължават да съществуват, и по-навременен и всеобхватен отговор от вземащите решения лица и съзаконодателите; приветства факта, че над половината от държавите членки са предприели стъпки за установяване и преодоляване на недостига на умения в областта на цифровизацията, по-специално липсата на информация и достъп до данни относно цифровизацията; насърчава държавите членки и участниците в архитектурата за борба с измамите (AFA) да продължат да се справят с недостига на умения чрез мерки, включващи, inter alia, обмен на знания, обучение и повишаване на степента на ноу-хау и уменията в областта на цифровизацията;

62. приветства усилията на много компоненти на AFA за оценяване и по-нататъшно развитие на възможностите, предлагани от ИИ и машинното самообучение, за идентифициране и откриване на нередности и стремеж към повишаване на ефективността както при анализа, така и при традиционните административни задачи; отново заявява, че оценяването от човек трябва да остане основна характеристика на всеки процес; добавя, че ИИ има потенциала да промени съществено борбата с измамите, като позволи бърз анализ на големи масиви от данни и като подобри разкриването на измами и идентифицирането на модели на измами; припомня, че успешното използване на ИИ зависи от ефективното сътрудничество между всички заинтересовани страни и от наличието на висококачествени данни, подкрепени от ефективното използване на ARACHNE; настоятелно призовава Комисията да работи за развитието на ИИ в Европа, така че да се запази суверенитетът на данните и да се гарантира стабилна защита на данните, в съответствие с принципите, очертани в

Акта за изкуствения интелект[1] и Общия регламент относно защитата на данните[2] (ОРЗД); призовава всички участници в борбата с измамите да засилят сътрудничеството си за ефективно и отговорно използване на ИИ в борбата с измамите;

63. признава нарастващия риск генерирано от ИИ съдържание да се използва за манипулиране на процесите на възлагане на обществени поръчки, финансовите операции и доказателствата при разследвания на измами; призовава Комисията да даде приоритет на научните изследвания и политическите мерки за борба с измамните дейности, извършвани с помощта на ИИ, включително убедителните фалшификати и основаните на ИИ кампании за дезинформация, които биха могли да компрометират финансовите механизми и механизмите за борба с измамите; призовава Комисията да предложи по-строги правни разпоредби и санкции за субектите, за които е установено, че използват ИИ за извършване или улесняване на финансови измами, включително основани на ИИ схеми за изпиране на пари, фалшифициране на договори и кражба на цифрова самоличност в процесите на възлагане на обществени поръчки;

64. отбелязва значението на използването на ИИ за подобряване на качеството и пълнотата на данните, обменяни с държавите членки; във връзка с това приветства действията на OLAF, включително препоръките в годишните доклади относно защитата на финансовите интереси, структурираните двустранни диалози с държавите членки, преразглеждането на плана за действие по Стратегията на Комисията за борба с измамите и обмена между институциите по тези въпроси;

65. освен това призовава за специална общоевропейска инициатива за разработване в рамките на OLAF, Европейската прокуратура и Европол на основани на ИИ механизми за разкриване на измами с цел повишаване на ефективността при проследяването и предотвратяването на финансови престъпления срещу бюджета на ЕС; препоръчва създаването на работна група за целия ЕС, съставена от представители на OLAF, Европейската прокуратура,

---

[1] Регламент (ЕС) 2024/1689 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. за установяване на хармонизирани правила относно изкуствения интелект и за изменение на регламенти (ЕО) № 300/2008, (ЕС) № 167/2013, (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, (ЕС) 2018/1139 и (ЕС) 2019/2144 и директиви 2014/90/ЕС, (ЕС) 2016/797 и (ЕС) 2020/1828 (Акт за изкуствения интелект) (ОВ L, 2024/1689, 12.7.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

[2] Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

Европол и националните звена за борба с измамите, със специален акцент върху заплахите от цифрови измами, включително технологиите за убедителни фалшификати, генерирани от ИИ фалшиви документи, и измами със синтетична самоличност; подчертава, че тази работна група следва да разработва и споделя най-добри практики с държавите членки;

66. подчертава необходимостта от засилено трансгранично сътрудничество и механизми за обмен на данни между държавите членки за борба с измамите с използване на ИИ, особено във високорискови области като ДДС, мита и разпределяне на финансова помощ; насърчава създаването на съвместен разузнавателен център на ЕС за проследяване на измамните дейности с помощта на ИИ в реално време; призовава Комисията и държавите членки да интегрират ИИ и анализа на данни в системите за откриване на измами, като гарантират оперативна съвместимост между националните бази данни и базите данни на равнището на ЕС, като същевременно поддържат силни гаранции за защита на данните;

67. призовава Комисията и държавите членки да прилагат строги мерки за прозрачност и одит в основаните на ИИ инструменти за откриване на измами, за да се предотвратяват предубеждения, алгоритмично манипулиране и злоупотреби в системите за финансов надзор; настоятелно призовава за разработване на насоки за етично използване на ИИ за институциите за борба с измамите, за да се гарантира отчетност;

68. призовава за задължителен процес на съдебно-техническа проверка на всички цифрови доказателства, представени при случаи на финансови измами, като се гарантира автентичността на документите, аудио- и видеоматериалите, използвани в разследванията;

Вътрешно ниво на архитектурата на ЕС за борба с измамите – ключови мерки на равнище ЕС през 2023 г.

69. подчертава факта, че архитектурата на ЕС за борба с измамите е сложна институционална структура, предназначена за откриване, предотвратяване и борба с измами и други форми на неправомерно поведение, засягащи финансовите интереси на ЕС, изградена върху многопластова мрежа за сътрудничество, в която първото ниво (OLAF, Европейската прокуратура, Европол, Евроюст, ОБИП, Комисията, ЕСП и Европейската инвестиционна банка (ЕИБ)) се основава на хоризонтално сътрудничество между институциите, органите, службите и агенциите на ЕС, докато другите нива се основават на вертикални отношения между ЕС и националните органи, както и между органите на ЕС и международни организации; посочва, че през годините архитектурата за борба с измамите претърпя развитие чрез поредица от отделни решения, които доведоха до иновативна

мрежа от субекти; подчертава, че координираните им дейности през последните години са генерирали ценен опит, който следва да бъде взет предвид при бъдещото преразглеждане на съответните регламенти; подчертава, че със създаването на Европейската прокуратура беше установен първият европейски орган за съдебно преследване, който позволява бързи и директни наказателни разследвания и преследвания, и че поуките, извлечени през първите години от оперативната ѝ дейност, трябва да бъдат адекватно интегрирани в законодателната рамка, за да могат да се използват в пълна степен наличните инструменти и ресурси; подчертава значението на ясно разграничените мандати между различните институции, органи, служби и агенции на ЕС за свеждане до минимум на риска от припокриване и дублиране, като по този начин се гарантира ефективността на функционирането на архитектурата за борба с измамите;

70. оценява включването в доклада относно защитата на финансовите интереси (ЗФИ) на ЕС за 2023 г. на основните административни и съдебни резултати, постигнати съответно от OLAF и Европейската прокуратура, след многобройните призиви на Парламента за по-всеобхватно докладване на действията, извършени от компонентите на архитектурата за борба с измамите; счита обаче, че следва да се обърне внимание на различията в естеството, обхвата и детайлността на двата доклада и че областите на сътрудничество следва да бъдат ясно посочени; счита, че разликите в цифрите, предоставени от OLAF, Европейската прокуратура и доклада относно ЗФИ за 2023 г., са оправдани при настоящите обстоятелства; подчертава, че докладващите органи в държавите членки могат да съобщават за наказателни разследвания само когато съответните съдебни органи са дали разрешение за това, а това означава, че докато Европейската прокуратура и OLAF докладват данни за активни разследвания, докладващите органи често не могат да въвеждат такива данни в базата данни на IMS поради необходимостта от защита на поверителността и гарантиране на правилното провеждане на разследванията; разбира, че тези случаи водят до различия в данните („делта“), които могат да бъдат премахнати само когато разследванията приключат и съответните данни бъдат включени в докладването до Комисията, така че да могат да влязат в бъдещ доклад относно ЗФИ;

71. приветства приемането от Комисията през май 2023 г. на пакет от мерки за борба с корупцията, който включва предложение за директива относно борбата с корупцията; счита, че трябва да бъдат засилени предотвратяването и наказателното преследване на корупцията и призовава Комисията да засили мониторинга на прилагането на мерките в държавите членки;

72. приветства създаването на мрежа срещу корупцията, чието първо заседание беше на 20 септември 2023 г.; счита, че

картографирането на областите с висок риск от корупция би могло да допринесе ефективно за по-нататъшното развитие на стратегията на ЕС за борба с корупцията;

73. подчертава значението на правовата държава като една от основните ценности на Съюза и изтъква, че механизмът за обвързване с условия за спазване на принципите на правовата държава е от решаващо значение, за да се гарантира, че държавите членки продължават да спазват принципите на правовата държава; отново изразява дълбока загриженост във връзка с положението със спазването на принципите на правовата държава в някои държави членки, което само по себе си е силно обезпокоително и в крайна сметка може да доведе до сериозни загуби за бюджета на Съюза;; призовава Комисията да гарантира стриктно и бързо прилагане на всички елементи на механизма, когато държавите членки нарушават принципите на правовата държава и когато това засяга или рискува да засегне финансовите интереси на ЕС; освен това настоява, че е необходима съгласуваност между различните инструменти при оценката на положението със спазването на принципите на правовата държава в държавите членки;

74. отбелязва, че четвъртият доклад на Комисията относно върховенството на закона за 2023 г., приет през февруари 2024 г., проследява препоръките от миналогодишния доклад относно върховенството на закона; отчита, че в борбата с корупцията някои държави членки са актуализирали или започнали преразглеждане на своите национални стратегии и/или планове за действие, а други са реформирали наказателното право, за да засилят борбата срещу корупцията; отбелязва, че за много държави членки основната пречка пред борбата с корупцията са ограничените ресурси на прокуратурата; призовава Комисията да продължи да насърчава и подкрепя усилията на държавите членки за реформиране и подобряване на ефикасността на наказателните производства и за справяне с другите предизвикателства, посочени в доклада; припомня на Комисията, че разполага с ефективни инструменти за защита на правовата държава, като например производства за установяване на неизпълнение на задължения, обвързване на финансирането с условия и процедури по член 7 от ДЕС, и очаква тя да използва пълноценно всеки един от тях; във връзка с това подчертава, че новият Финансов регламент въвежда обвързаност с условия, свързани с ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС, и призовава Комисията да започне да я прилага, особено в случаите, когато вече са образувани производства за установяване на неизпълнение на задължения срещу държава членка за нарушения на ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС, тъй като това представлява ясно разпознаване за продължаващо нарушение, което би могло да окаже въздействие и върху доброто финансово управление на бюджета на Съюза;

75. отбелязва решението на Комисията да не отменя мярката по член 2, параграф 2 от Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2506 на Съвета от 15 декември 2022 г. относно мерки за защита на бюджета на Съюза срещу нарушения на принципите на правовата държава в Унгария[1], очаква Комисията и Съветът да отменят приетите мерки само когато са събрани доказателства, че коригиращите мерки, приети от унгарското правителство, са се оказали ефективни на практика, и по-специално че не е установено отстъпление от вече приетите мерки; осъжда заплахите, като например от шпионаж, на които са изложени служители на институциите на ЕС, като служителите на OLAF по време на техните разследващи мисии в Унгария; подчертава, че подобни действия сериозно подкопават принципите на правовата държава и стабилността на институциите на ЕС; призовава за бързо установяване на строги предпазни мерки за защита на служителите на институциите на ЕС, които са на мисии; призовава унгарските органи да предприемат незабавни и конкретни мерки за гарантиране на независимостта на съдебната власт, за отстояване на свободата на медиите и за пълно прилагане на препоръките от доклада на Комисията относно върховенството на закона с цел възстановяване на демократичните принципи на взаимозависимост и взаимоограничаване; настоятелно призовава Съвета да продължи процедурата по член 7 от ДЕС срещу унгарското правителство;

76. подчертава, че зачитането на принципите на правовата държава, включително борбата с корупцията, е ключов определящ фактор за постигането на климат на единния пазар, който насърчава инвестициите, растежа, работните места и иновациите и защитава малките и средните предприятия (МСП) и икономическите оператори, извършващи трансгранична дейност; подчертава, че Комисията носи отговорност за извършването на строги проверки, като условие за отпускане на финансиране, на изпълнението на междинните цели, свързани с правовата държава, интегрирани в различните планове за възстановяване и устойчивост на държавите членки; припомня, че членът на Комисията, отговарящ за демокрацията, правосъдието, върховенството на закона, работейки в тясно сътрудничество с наскоро назначения член на Комисията, отговарящ за бюджета, борбата с измамите и публичната администрация, носи основната отговорност за пълното прилагане на общия режим на обвързаност с условия; призовава Комисията да не използва „диалога“ с държавите членки или процедурата по EU Pilot като начин да се избегне образуването на действителни производства за установяване на неизпълнение на задължения; освен това призовава Комисията да даде хоризонтален приоритет на нарушенията, засягащи финансовите интереси на ЕС, по-

---

[1] ОВ L 325, 20.12.2022 г., стр. 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2506/oj.

специално по отношение на Директивата за ЗФИ и Регламента за Европейската прокуратура[1]; приветства изявлението в политическите насоки на Комисията относно значението на правовата държава за фондовете на ЕС и ангажимента на члена на Комисията, отговарящ за бюджета, борбата с измамите и публичната администрация, да въведе силни гаранции за спазването на принципите на правовата държава в следващата МФР;

77. счита, че защитата на общите ценности на ЕС, залегнали в член 2 от ДЕС, която понастоящем е включена в Регламента за общоприложимите разпоредби, трябва да бъде допълнително засилена; призовава Комисията да проучи как да се разработи механизъм, еквивалентен на хоризонталните отключващи условия, като обща характеристика във всички области на бюджета на ЕС, с оглед на свързването на по-широк кръг от политики с всички ценности, посочени в член 2 от ДЕС; призовава Комисията да проучи начини за обвързване на финансирането с условия, свързани с правовата държава и извършването на необходимите реформи, за да се гарантира всеобхватен подход, прилаган хоризонтално към всички фондове на ЕС; призовава Комисията да следва всеобхватен подход и да представи предложения за по-нататъшно укрепване на инструментариума на Съюза в областта на правовата държава като приоритет, включително засилена обвързаност с условия във връзка с правовата държава за средствата, използвани през настоящия програмен период;

78. счита, че корупцията е тясно свързана с изпирането на пари и че изпирането на пари е един от най-важните фактори за незаконните дейности на организираната престъпност, тъй като ѝ позволява да прехвърля приходите от своите престъпления в законната икономика; признава, че разнородните национални правни системи и фрагментираното прилагане на рамката на Съюза за борба с изпирането на пари затрудняват предотвратяването, разкриването и борбата с изпирането на пари; приветства във връзка с това приемането на амбициозния законодателен пакет за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, който ще обедини националните правила и по този начин ще засили колективната борба с изпирането на пари в целия Съюз; приветства създаването на новия Орган за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма (ОБИП); счита, че новата агенция ще играе централна роля в новата рамка за борба с изпирането на пари чрез своите отговорности за координиране и надзор; припомня, че изпирането на пари и финансирането на тероризма са тясно

---

[1] Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

свързани, и призовава Европейската прокуратура, OLAF и ЕСП да играят по-голяма роля в борбата с тези явления;

79. споделя мнението, че защитата на финансовите интереси на ЕС се засилва с преработения Финансов регламент; посочва, че обхватът на EDES е разширен, така че да включва споделеното и прякото управление и да предвижда нови основания за изключване; приветства въвеждането на правно основание за инструмент за оценка на риска и извличане на данни, който да се използва от всички държави членки и при всички режими на управление; изразява съжаление, че и двете мерки ще влязат в сила едва през 2028 г. и едва от следващата МФР, което ще доведе до още няколко години без пълна прозрачност относно крайните получатели на средства от ЕС и без ключовата възможност за използване на тези данни за укрепване на гаранциите срещу корупция и измами;

80. оценява приемането на актуализиран план за действие[1] към Стратегията на Комисията за борба с измамите от 2019 г. (СКБИ); отбелязва, че той включва 44 действия, разпределени по седем теми, обхващащи по-специално цифровизацията, сътрудничеството, МВУ, митническите измами и повишаването на осведомеността по въпросите на етиката и културата за борба с измамите;

81. посочва, че програмата на ЕС за борба с измамите е единствената разходна програма, специално посветена на борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС, и че тя предоставя съответна подкрепа на органите на всички държави членки като компоненти на външното ниво на архитектурата за борба с измамите, за да се засили борбата с измамите; отбелязва, че програмата на ЕС за борба с измамите разполага с необходимата гъвкавост за адаптиране към постоянно променящата се среда за борба с измамите и е приведена в съответствие със седемгодишния период (2021 – 2027 г.) на настоящата МФР; отбелязва, че към настоящия момент 55% от общото изпълнение на програмата на ЕС за борба с измамите е допринесло за цифровия преход;

82. призовава Комисията да надгражда върху успеха на програмата на ЕС за борба с измамите и насърчава члена на Комисията, отговарящ за бюджета и борбата с измамите, да разглежда тази програма като модел, който да бъде продължен в следващата МФР, в съответствие с посочената в писмото за определяне на ресора задача за осигуряване на подкрепа за усилията на

---

[1] Съобщение на Комисията от 11 юли 2023 г., озаглавено „План за действие във връзка със Стратегията на Комисията за борба с измамите – преразглеждане през 2023 г.“ (COM(2023)0405), придружено от работния документ на службите на Комисията от 11 юли 2023 г., озаглавен „План за действие – преразглеждане през 2023 г.“ (SWD(2023)0245).

държавите членки за защита на финансовите интереси на Съюза;

83. приветства първото искане за асоцииране към програмата на ЕС за борба с измамите, получено през 2023 г. от държава извън ЕС, а именно Украйна, с която беше договорено споразумение за асоцииране, обхващащо нейното участие в програмата, прието през март 2024 г.;

84. изразява загриженост, че последната междинна оценка на Комисията на „Херкулес III“ разкри аспекти, които може да са възпрепятствали ефективността на програмата, а именно, че някои администрации на държавите членки не са разполагали с ресурсите, необходими за справяне с административните изисквания на програмата;

85. отбелязва многократните призиви на Европейската прокуратура за укрепване на капацитета за откриване на съответните компоненти на архитектурата за борба с измамите и припомня, че в съответствие със стратегията на Комисията за борба с измамите трябва да се постави акцент върху анализа на данните като инструмент за разкриване на измами; във връзка с това подчертава значението на хармонизирането на определенията с цел получаване на съпоставими данни в целия ЕС; насърчава Комисията да засили използването на системата за управление на нередностите (IMS) като инструмент за подкрепа на извършвания от одиторите анализ на риска, когато се подготвят одитните дейности; приканва OLAF да увеличи предлагането на обучения на служителите на Комисията, включително за одиторите и съответните участници в цикъла на финансовия поток;

86. съзнава, че децентрализираната структура на Европейската прокуратура предполага взаимодействие между националното право и правото на ЕС, както и между националните органи и Европейската прокуратура; разбира, че Европейската прокуратура функционира въз основа на пряко приложимите регламенти на ЕС, но също така изисква приемането на подходящи мерки за изпълнение чрез националното законодателство за транспониране на Директивата за защита на финансовите интереси и други относими актове на Съюза; призовава Комисията да гарантира, че националното законодателство е в пълно съответствие с Регламента за Европейската прокуратура и Директивата за защита на финансовите интереси, да започне производства за установяване на неизпълнение на задължения и да предложи преразглеждане на тези правни актове, за да се повиши ефективността на Европейската прокуратура при упражняването на нейния мандат;

87. отбелязва резултатите от оценката на съответствието на мерките, приети от държавите членки за адаптиране на техните

системи към Регламента за Европейската прокуратура[1], която беше представена през септември 2023 г.; изразява съжаление, че много ситуации все още не са оптимални и трябва да им се обърне внимание, тъй като отслабват ефективността на защитата на финансовите интереси на Съюза чрез наказателни разследвания; има предвид по-специално разпределението на компетентност между националните прокуратури и Европейската прокуратура; подчертава също така, че Регламентът за Европейската прокуратура предвижда докладване на евентуални случаи, попадащи в обхвата на компетентност на Европейската прокуратура, пряко и без ненужно забавяне; призовава Комисията да проверява и наблюдава пълното спазване от държавите членки на Регламента за Европейската прокуратура и бързото докладване от тях на подозрения за измами в области от компетентността на Европейската прокуратура пряко на нея;

88. изразява загриженост, че в много държави членки определеният национален орган, който взема решения при липса на съгласие между Европейската прокуратура и националните органи относно компетентността за наказателно преследване по дадено дело, не е „съд“ или „трибунал“; призовава Комисията да провери и да наблюдава дали държавите членки спазват изцяло член 25, параграф 6 и член 42, параграф 2, буква в) от Регламента за Европейската прокуратура, който изисква възможност за обжалване пред Съда на Европейския съюз срещу решение на национален орган относно предоставянето на компетентност;

89. подчертава, че настоящият контрол от националните органи върху „необходимите“ ресурси и оборудване на европейските делегирани прокурори (ЕДП) и необходимостта от позоваване на разпоредбите на националните органи за „адекватни договорености“ относно социалната сигурност, пенсиите и застрахователното покритие, биха могли да ограничат автономността и независимостта на действията на Европейската прокуратура; призовава Комисията да предложи подходящи решения при предстоящото преразглеждане на Регламента за Европейската прокуратура;

90. посочва, че транспонирането на Директивата за защита на финансовите интереси се различава в отделните държави членки, което в някои случаи засяга трансграничното упражняване на правомощията на Европейската прокуратура; призовава Комисията да гарантира правилното прилагане на

---

[1] JUST/2022/PR/JCOO/CRIM/0004 – Рамков договор JUST/2020/PR/03/0001 относно услугите за правен анализ, включително оценка на съответствието на националните мерки за транспониране в областите на политика „Правосъдие и потребители“.

Директивата за защита на финансовите интереси и да предложи преразглеждането ѝ въз основа на натрупания опит;

91. подчертава, че член 25, параграф 3 от Регламента за Европейската прокуратура, в който се разглежда упражняването на компетентността на Европейската прокуратура в случай на неразривно свързване на престъпления, несвързани със защита на финансовите интереси, с престъпления, свързани със защита на финансовите интереси, повдига правни и практически въпроси и изисква допълнително рационализиране, за да се използва ефективно правната рамка на Европейската прокуратура; призовава Комисията да предложи подходящи решения при предстоящото преразглеждане на Регламента за Европейската прокуратура, за да се укрепи способността на Европейската прокуратура да разследва трансграничната организирана престъпност;

92. повтаря[1], че Европейската прокуратура играе важна роля за защитата на правовата държава и борбата с корупцията в Съюза, и насърчава Комисията да проследява отблизо равнището на сътрудничество на държавите членки с Европейската прокуратура в докладите относно върховенството на закона; приветства присъединяването на Полша и Швеция към Европейската прокуратура; отбелязва с одобрение неотдавнашното съобщение на Ирландия за намерението ѝ да участва; призовава правителството на Унгария, единствената оставаща държава членка, която все още не се е присъединила към Европейската прокуратура въпреки липсата на каквито и да било правни или конституционни пречки, да се присъедини към Европейската прокуратура без по-нататъшно забавяне; припомня, че широката обществена подкрепа за присъединяването на Унгария беше доказана чрез събирането на 680 000 подписа в полза на присъединяването към Европейската прокуратура, което подчертава силното обществено желание за засилени правни гаранции срещу измами и корупция, засягащи финансовите интереси на Съюза;

93. отново призовава за стартиране на размяна на мнения по евентуалното изясняване на компетентността на Европейската прокуратура в рамките на нейния мандат, определен в Договора, по отношение на защитата на финансовите интереси на Съюза;

94. отбелязва, че през 2023 г. сътрудничеството между съответните участници се е увеличило, като в края на 2023 г. Европейската прокуратура и Евроюст са си сътрудничили по 26 текущи дела; отбелязва, че също през 2023 г. Европейската прокуратура и Европол са си сътрудничили ефективно по различни оперативни

---

1 Резолюция на Европейския парламент от 28 февруари 2024 г.: Доклад относно доклада на Комисията за върховенството на закона за 2023 г.

въпроси, и разбира, че това сътрудничество почти се е удвоило през 2023 г., като Европол е предоставил подкрепа по 47 случая по искане на Европейската прокуратура; призовава Комисията да поиска от Европейската прокуратура и Евроюст да определят критериите за ефективност, въз основа на които извършват дейността си;

95. приветства усилията на OLAF и Европейската прокуратура за засилване на сътрудничеството помежду им; разбира, че между двете служби се обменя информация, за да се избегнат паралелни разследвания по едни и същи въпроси, и че през 2023 г. OLAF е започнала 22 допълнителни разследвания, а Европейската прокуратура е поискала четири подкрепящи разследвания; съзнава, че полезните взаимодействия, произтичащи от използването на допълнителни разследвания (предишен член 12, буква е) от Регламента за OLAF) и подкрепящи разследвания (предишен член 12, буква д) от Регламента за OLAF), не са оптимални; призовава Комисията да разгледа правните и оперативните причини за това, когато преразглежда съответните разпоредби;

96. изразява загриженост за липсата на анализ и точна информация относно възстановяванията в полза на бюджета на Съюза, които следва да са в резултат както на разследвания на OLAF, така и на разследвания на Европейската прокуратура; съзнава, че въздействието на архитектурата за борба с измамите върху сигурността на гражданите и прилагането на принципите на правовата държава в Съюза надхвърля количественото определяне единствено на финансовите възстановявания; подчертава обаче, че резултатите от усилията, положени за създаване на архитектурата за борба с измамите, следва да бъдат измерими и да бъдат осезаеми поне по отношение на бюджетните аспекти; подчертава, че въздействието на изпълняваните дейности за защита на финансовите интереси на Съюза следва да бъде оценено и взето предвид при разпределянето на ресурсите и определянето на мандатите;

97. разбира, че Комисията все още не е предоставила данни относно възстановяванията в полза на бюджета на Съюза вследствие на дейностите на Европейската прокуратура, докладвани на Комисията, както е предвидено в член 103, параграф 2 от Регламента за Европейската прокуратура, и че този въпрос е включен в писмото за определяне на ресора на члена на Комисията, отговарящ за бюджета, борбата с измамите и публичната администрация; отбелязва, че замразяването на активи е от съществено значение за борбата с престъпността, засягаща бюджета на ЕС, и че е необходимо известно време, за да се преобразува замразяването в действителни конфискации и възстановявания; подчертава, че не се очаква конфискуваната сума по подразбиране да се върне в бюджета на Съюза; отбелязва, че в съответствие с член 38 от Регламента за

Европейската прокуратура потенциалните приходи, произтичащи от мерките за изземване и конфискация, предприети от европейските делегирани прокурори в държавите членки, следва да постъпват обратно в бюджета на ЕС и да могат да бъдат отчитани в бюджета на ЕС като нецелеви приходи; призовава Комисията да постигне необходимите договорености със съответните национални органи, за да могат тези суми да се включат в бюджета на ЕС;

98. посочва, че данните за ефективното събиране на вземания вследствие на финансовите препоръки на OLAF не са публикувани в годишния доклад на OLAF или в друг официален доклад на Комисията; изразява съжаление, че са предоставени само обобщени данни и те се отнасят до 2 299 финансови препоръки, направени от OLAF между 2012 г. и 2023 г. за обща сума от около 9 милиарда евро; отбелязва, че анализът на наличните данни предполага значителни възможности за подобрение; отбелязва, че съществува голяма разлика между сумите, препоръчани за възстановяване от OLAF, сумата, установена като подлежаща на събиране от службите на Комисията, и действително възстановената сума; изразява загриженост във връзка с ниските проценти на събиране на неправомерни разходи (за дейности, изпълнявани при режим на споделено и непряко управление, процентът е съответно 34% и 11%, а за възстановяване при пряко управление – едва 22%); призовава Комисията да предостави данни с подходяща степен на детайлност относно възстановяването и да оцени причините за разликата във възстановяванията; подчертава необходимостта OLAF и Комисията да договорят и да прилагат последователно общи критерии за оценка, които да гарантират по-голямо сближаване и яснота, като по този начин се подобряват ефикасността и ефективността на оценката на финансовото възстановяване; подчертава, че възстановяването вследствие на препоръка на OLAF и разследвания на Европейската прокуратура е важно мерило на ефективността на архитектурата на ЕС за борба с измамите и призовава за повече прозрачност в това отношение;

Външно ниво на архитектурата на ЕС за борба с измамите – ключови мерки на национално равнище през 2023 г.

99. разбира, че общото равнище на изпълнение от държавите членки на препоръките на Комисията, отправени в доклада за ЗФИ за 2022 г., се счита за задоволително; подчертава обаче, че продължават да съществуват значителни различия между държавите членки; изразява загриженост по-специално във връзка със случаите на неправилно докладване на нередности чрез IMS от някои държави членки; припомня, че докладването е задължително съгласно действащите регламенти, и насърчава OLAF да засили действията си за надзор и мониторинг с цел постигане на еднакво докладване в целия Съюз;

100. призовава Комисията да наблюдава изчерпателността на докладването в IMS от държавите, които се ползват от предприсъединителна помощ, и приветства инициативите на Генерална дирекция „Политика за съседство и преговори за разширяване“ за осигуряване на съблюдаване на задълженията на страните кандидатки да докладват редовно в IMS за нередности;

101. насърчава държавите членки да докладват в IMS нередностите, свързани с МВУ, в съответствие с препоръките на ЕСП; призовава Комисията да улесни това използване на IMS от държавите членки, като предостави подкрепа под формата на обучение, семинари и обмен на най-добри практики;

102. приветства решенията от 2024 г. Швеция и Полша да участват в Европейската прокуратура, както и целта на новото ирландско правителство за присъединяване към Европейската прокуратура; настоява, че държавите членки, които все още не участват, трябва да се присъединят незабавно и призовава Комисията да предостави стимули за участие в Европейската прокуратура чрез позитивни мерки;

103. отново заявява, че неефективното или ненавременно сътрудничество или липсата на сътрудничество на държавите членки с Европейската прокуратура и OLAF съставлява основание за предприемане на действия съгласно Регламента относно обвързаността с условия; призовава Комисията да взема надлежно предвид цялата информация от Европейската прокуратура и OLAF относно ситуации, в които държавите членки не изпълняват задълженията си;

104. поддържа становището, че националните стратегии за борба с измамите (НСБИ) са най-ефективният инструмент за координация между различните национални, регионални и секторни органи и многобройните местни субекти, на които са възложени задачите, съставляващи цикъла на борбата с измамите; отбелязва, че през 2023 г. 21 от общо 27 държави членки са съобщили, че имат стратегия за борба с измамите; отбелязва, че от 21 държави членки само 10 са имали цялостна национална стратегия за борба с измамите[1], докато 11 държави членки са разполагали само със секторни, вместо с национални стратегии за борба с измамите; признава, че подходът, възприет от държавите членки в техните стратегии за борба с измамите, понастоящем варира значително; изразява съжаление, че шест държави членки изобщо не разполагат със стратегия за борба с измамите; изразява дълбоко съжаление във връзка с тази изключително незадоволителна ситуация, която компрометира

---

1 От тези 10 НСБИ една не обхваща всички етапи на цикъла за борба с измамите, една няма многогодишна перспектива и две трябва да бъдат актуализирани.

интегритета на разходите на ЕС и подкопава доверието на гражданите в институциите на ЕС;

105. поддържа становището, че държавите членки биха спечелили от една периодична оценка на своите рамки за борба с измамите; призовава Комисията да насърчава държавите членки да провеждат независими или партньорски проверки на рамките си за борба с измамите с цел повишаване на съгласуваността и стремеж към високи стандарти;

106. насърчава Комисията да предложи осъществими инициативи за изясняване на отношенията и да обмисли установяването на връзка между приемането на НСБИ от държавите членки и равнището на финансовата подкрепа, която получават;

107. призовава Комисията да започне, като подготовка за преразглеждането на Регламента за OLAF, мониторинг на актуалното състояние на координационните служби за борба с измамите (КСБИ), създадени в държавите членки; насърчава Комисията да планира актуализиране и преработване на тяхната структура, роля, отговорности и мандат; изразява съжаление във връзка с недостатъчната численост на персонала в по-голямата част от КСБИ в държавите членки; подчертава необходимостта да се гарантира достатъчно равнище на експертен опит сред служителите в националните координационни структури за борба с измамите; призовава Комисията да насърчава и подкрепя държавите членки в справянето с тези въпроси с приоритет, включително в контекста на цикъла на европейския семестър;

108. подчертава ролята на публичните органи за насърчаване на култура на нулева толерантност към измамите и подчертава по-специално значението на предотвратяването на измамите, за да се гарантира на първо място липсата на измами, корупция, конфликти на интереси и други злоупотреби със средства; припомня, че правилното транспониране на Директивата за защита на финансовите интереси, приета на 5 юли 2017 г., е от решаващо значение за защитата на бюджета на Съюза, за изпълнението на всички политики на ЕС, за които се използват средства на ЕС, включително в контекста на разгръщането на МВУ, и за установяване на обхвата на разследванията и наказателните преследвания от страна на Европейската прокуратура, чиято компетентност е установена чрез позоваване на Директивата за защита на финансовите интереси, както се прилага от националното право; очаква националните органи, включително правителствата, във всички държави членки категорично да осъдят измамите, корупцията, конфликтите на интереси и всяка друга злоупотреба с публични средства, като възприемат проактивен подход за защита на финансовите интереси на Съюза чрез ефективни мерки в области, включващи оценка на риска, комуникация и обмен на информация и обучение на служителите; призовава Комисията да се намесва

своевременно чрез производства за установяване на неизпълнение на задължения, за да се гарантира последователното транспониране на Директивата за защита на финансовите интереси и ефективната отговорност – и санкционирането – на юридически и физически лица;

109. отново заявява, че лицата, сигнализиращи за нередности, играят ключова роля за насърчаване на разкриването, разследването и наказателното преследване на измами; разбира, че до края на 2023 г. 24 държави членки са приели национално законодателство за транспониране на Директивата за лицата, сигнализиращи за нередности, и са обявили транспонирането за завършено; изразява съжаление обаче, че през март 2023 г., след анализ на приетите национални мерки, Комисията трябваше да сезира Съда на ЕС срещу шест държави членки за това, че не са транспонирали директивата и не са нотифицирали мерки за транспониране, като поиска от Съда да наложи финансови санкции; изразява загриженост във връзка с продължаващите производства[1] за установяване на неизпълнение на задължения срещу шест други държави членки; призовава Комисията да засили мониторинга на националните мерки за транспониране и съответно да докладва на Парламента; подчертава, че самият Парламент също трябва спешно да осигури правилното транспониране на директивата, както беше потвърдено в решението на Съда на Европейския съюз от 11 септември 2024 г., в което се констатира, че съществуващата рамка на Парламента не осигурява балансирана и ефективна защита срещу ответни действия с цел отмъщение; призовава Парламента незабавно да приеме строги правила в съответствие с Директивата за защита на лицата, подаващи сигнали за нередности;

110. отбелязва, че до края на 2023 г. разследващият отдел на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ IG/IN) е предал 10 случая на Европейската прокуратура и 17 случая на OLAF; разбира, че субекти, за които е установено от ЕИБ IG/IN, че извършват забранени практики, могат да бъдат изключени за определен период от време, т.е. обявени за неотговарящи на условията да им се възлагат договори или да установяват каквито и да било отношения с ЕИБ; отбелязва, че през 2023 г. тези процедури за изключване са довели до изключването на пет икономически оператора за минимален срок от три години, а пет други дружества са постигнали споразумения за уреждане на спорове, като са обвързали допустимостта си с условия;

---

[1] Доклад на Комисията от 3 юли 2024 г. относно изпълнението и прилагането на Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза (COM(2024)0269);

Външно измерение на защитата на финансовите интереси на ЕС

111. приветства реакцията на Комисията на призива на Парламента за увеличаване на мониторинга и контрола върху средствата по Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество – Глобална Европа за подпомагане на държави извън ЕС, изразена също така чрез съвместното съобщение с върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност[1]; оценява непрекъснатите усилия на Комисията да гарантира, че мерките за борба с корупцията са интегрирани в инструментите за външна дейност на ЕС; отново отправя своята препоръка за спиране на бюджетната подкрепа и отмяна на бюджетни кредити за държави извън ЕС, включително държави кандидатки, в които органите очевидно не предприемат реални действия срещу широко разпространената корупция, без да се излага на риск подкрепата за цивилното население; подчертава, че зачитането и ангажиментът за насърчаване на ценностите на ЕС са съществено предварително условие за всички партньори, които се стремят да се присъединят към Съюза; отново заявява, че присъединяването към ЕС е процес, основан на заслуги, при който всеки кандидат се оценява въз основа на собствените му заслуги и изпълнението на критериите от Копенхаген; счита, че при прилагането на преразгледаната методология за разширяване следва да се обърне специално внимание на основните реформи и следва да се прилагат справедливи и строги условия, както и обратимост в случай на възникване на проблеми; счита, че трябва да се използват подходящи инструменти, за да се гарантира, че страните кандидатки демонстрират конкретно и устойчиво спазване на принципите на правовата държава и на демокрацията и основните права както преди, така и след присъединяването към Съюза;

112. отбелязва, че в контекста на агресивната война на Русия срещу Украйна, Украйна ще продължи да се нуждае от значителна подкрепа в настоящата и следващата МФР и че в перспектива, след постигането на справедливо и устойчиво мирно споразумение, Украйна ще се нуждае от подкрепа за следвоенното възстановяване, включително за централните правителствени служби и реформи;

113. счита, че трите стълба на механизма за Украйна биха могли да бъдат съответно преструктурирани и че възстановяването следва да бъде приведено в съответствие с предприсъединителните изисквания; подчертава значението на тясната координация и

---

[1] Съвместно съобщение от Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 3 май 2023 г., относно борбата с корупцията (JOIN(2023)0012).

сътрудничество с механизма за координация на Украйна, създаден от Г-7; призовава ЕС и всички държави членки да увеличат подкрепата си за Украйна, като същевременно въведат подходящи мерки за защита на финансовите интереси на ЕС чрез предотвратяване, разкриване и коригиране на измами, корупция, конфликти на интереси и нередности при използването на средствата на Съюза, включително като извършват повече задълбочени проверки, за да гарантират, че изпращаните в Украйна и в съседните държави средства на ЕС са наблюдавани и контролирани адекватно и са в полза на най-нуждаещите се;

114. подчертава, че безпрецедентният обем на финансовата подкрепа, получена от Украйна от ЕС през последните години и разгърната при изключително неблагоприятните условия, наложени от продължаващата война, предполага приемането на подходящи мерки, за да се гарантира, че тези ресурси се използват по предназначение, особено когато са насочени към подпомагане за инфраструктура и на хора в нужда;

115. оценява работата, извършена от OLAF и Европейската прокуратура за защита на финансовите интереси на Съюза чрез предоставяне на обучение за увеличаване на административния капацитет и автономността, провеждане на разследвания в Украйна и договаряне на работното споразумение с Националното бюро за борба с корупцията на Украйна за улесняване на сътрудничеството при разследването на корупция; приканва компетентните служби на ЕС да продължат своето сътрудничество и подкрепа за украинските органи;

116. приветства в тази връзка постигнатия от Украйна напредък в реформите, свързани с независимостта на съдебната власт, отчетността, борбата с корупцията и изпирането на пари, въпреки трудните условия, причинени от продължаващата агресивна война на Русия; насърчава Украйна да продължи по пътя на реформите, включително по отношение на влиянието на олигарсите в политиката;

117. приветства засилените санкции, приети досега от ЕС срещу Русия, обхващащи забраната за руски граждани и образувания да участват в договори за обществени поръчки в ЕС и ограниченията върху финансирането от ЕС за руски публични или контролирани субекти; признава обаче, че въпреки настоящите мерки физически лица и образувания, подлежащи на санкциите срещу Русия, все още намират начини за заобикаляне на санкциите, и поради това призовава ЕС и държавите членки да запазят, засилят и разширят обхвата и ефективността на политиката на санкции срещу Русия и Беларус;

118. признава, че държавите членки и съответните им компетентни органи отговарят за ефективното прилагане и изпълнение на санкциите на ЕС, както и за установяването на нарушения и

налагането на подходящи санкции; подчертава ролята на митническите органи и значението на тясното им сътрудничество за укрепване на еднаквото прилагане на санкциите; във връзка с това приветства митническата инициатива на балтийските държави;

119. подчертава, че ЕС е най-големият източник на външна помощ за палестинските бежанци; подчертава, че бюджетът на Съюза трябва да продължи да предоставя подкрепа за изграждане на мир и стабилност в региона на Близкия изток, за борба с тероризма, омразата, фундаментализма и дезинформацията, както и за насърчаване на правата на човека, борба с безнаказаността и укрепване на върховенството на закона; подчертава следователно, че бюджетите на ЕС не трябва при никакви обстоятелства да се използват за подпомагане на дейности, които са в разрез с тези цели; отбелязва, че след жестоките терористични нападения от 7 октомври 2023 г., извършени от Хамас, и след твърденията за неправомерно използване на средства на ЕС за тероризъм, Комисията извърши проверка във връзка с това финансиране, след която, макар и да стигна до заключението, че до момента не са открити доказателства за това, че средствата са били отклонени за непредвидени цели, и че съществуващите предпазни мерки функционират добре, призова за предприемането на някои допълнителни мерки; припомня, че всички заложници, взети от Хамас, трябва да бъдат освободени; подчертава, че е важно да се гарантира, че средствата на ЕС се разпределят и управляват ефективно, за да се постигнат планираните цели, дори чрез контрол от страна на Европейската прокуратура, OLAF и ЕСП, когато е целесъобразно; припомня продължаващия проблем с унищожаването на финансирани от ЕС проекти в Газа и на Западния бряг, и призовава за по-голяма отговорност и гаранции в този контекст;

120. подчертава, че спирането на бюджетната подкрепа в държави извън ЕС, включително в държавите кандидатки, е подходяща мярка в случай на непредприемане на реални действия срещу широко разпространена корупция; очаква в предприсъединителните преговори да се даде приоритет на борбата с корупцията, като се изгражда капацитет чрез създаване на специализирани органи за борба с корупцията; изисква от Комисията да гарантира, също и в случаите, когато финансирането е спряно, помощ за цивилното население чрез алтернативни канали, когато това е възможно;

121. подчертава значението на сътрудничеството с международни организации в борбата с измамите; изразява съжаление относно липсата на сътрудничество от страна на някои международни организации при предоставянето на ЕСП на пълен, неограничен и навременен достъп до документите, необходими за изпълнението на нейните задачи; отбелязва, че Комисията е

засилила комуникацията с международните организации, и я призовава да увеличи още повече усилията си за осигуряване на достъп до цялата изисквана документация;

°

° °

122. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията.